

Jacqueline van Anholt en Frank van de Valk

Het fokken van een goedgekeurde hengst is iets wat voor veel fokkers een onbereikbare droom blijft. Maar voor Jacqueline van Anholt en Frank van de Valk werd die droom werkelijkheid. En niet alleen dat, ze fokten er zelfs twee. Painted Black en Zizi Top. En nog meer bijzonder is dat beide hengsten uit dezelfde merrie komen.

Voor Frank en Jacqueline begon het allemaal met de merrie Vrona (Officier x Ransi v. Kristal, fokker Albert van Asten in Lierop). Jacqueline: "Ik werkte bij de stal van Harry van Heeswijk. Voor hem reed ik een aantal pony's. Toen ik achttien werd kocht hij Vrona zodat ik een paard had om te rijden. Daar moest ik voor werken. Paarden verzorgen en wat lessen geven." Toen Jacqueline en Frank gingen samenwonen kochten ze Vrona. Jacqueline reed haar tot en met de Z1 maar na verloop van tijd raakte de merrie geblesseerd. Jacqueline:

"Toen hebben we 'maar' besloten om ermee te gaan fokken. Daarvoor hadden we ons nog nooit met de fokkerij bezig gehouden. We waren ook nog erg jong, net begin twintig. Vrona was ons eerste eigen paard."

Goed kijken

Frank en Jacqueline waren, totdat zij voor de beslissing stonden om met Vrona te gaan fokken nog echte groentjes in de fokkerij maar hebben zich goed in de materie verdiept voordat zij hun keuze maakten. Jacqueline: "We zijn gewoon zelf in de

paardenstapel gedoken en hebben veel gekeken. We zijn in die tijd heel veel op pad geweest." Frank: "We zijn nooit naar fokkersclubjes en dergelijke geweest. We wisten niet eens dat die bestonden. Heel veel kennis hebben we opgedaan op keuringen. Verder hebben we gewoon heel goed naar de merrie gekeken en aan de hand daarvan onze keuze bepaald." De eerste dekking bracht de fokkers geen geluk. Het bracht een doodgeboren hengstveulen van Zuidhorn. Vrona, volgens Jacqueline een mooie grootramige, hoog-

Jacqueline van Anholt en Frank van de Valk werden op de KWPN-paardendagen gehuldigd als Fokker van het Jaar.

Foto: Dirk Caremans

De KWPN-goedgekeurde hengst Painted Black werd onder Anky van Grunsven reservekampioen op het Wereldkampioenschap voor Jonge Dressuurpaarden in 2003. Anky leidde hem verder op en heeft inmiddels al veel Grand Prix-overwinningen met hem geboekt met als hoogtepunt de derde plaats in de wereldbekerfinale in 2009 in Las Vegas. Painted Black was in de WBFSH-rankings 2010 het vierde KWPN-paard in de top 10. Inmiddels is de hengst verkocht naar de Spaanse jeugdruijter Morgan Barbaçon.

benige merrie met een goed achterbeen, was inmiddels keur geworden. Frank: "We besloten haar te dekken bij Ferro. Vrona was vrij lang, we vonden haar zelf minder mooi in de rug, en dachten dat Ferro daar positief bij zou passen." Uit die dekking werd Litchy geboren. Frank lachend: "Die was eigenlijk een beetje te kort, maar met haar hadden we wel een goede uitgangssituatie." Litchy zou later ondermeer Painted Black en Zizi Top brengen.

Misschien nog drie veulens

Na Litchy bracht Vrona een merrieveulen van Vincent; Marona. Zij werd als jong paard verkocht en bracht het tot ZZ met meer dan twintig winstpunten. Vervolgens bracht Vrona een hengstveulen van Houston dat naar Amerika werd verkocht. Daarna werd van T.C.N. Partout weer een hengstveulen geboren, Pointer. Jacqueline reed dit paard en werd in de klasse L provinciaal kampioen. Vervolgens werd ook Pointer naar

Amerika verkocht waar hij nu op Lichte Tour-niveau loopt. Na Pointer werd Vrona gedekt door Gribaldi. Dat resulteerde in de geboorte van Rolex V. Frank: "Dat was ook een heel mooi type paard. Hij is naar Duitsland verkocht en van daaruit naar Spanje waar hij onder de Spaanse ruijter Juan Manuel Vidal Lichte Tour heeft gelopen. Daarna is hij weer verkocht naar Amerika. Ik probeer de paarden altijd zoveel mogelijk te blijven volgen maar als ze naar het buitenland vertrekken is dat niet altijd makkelijk. Rolex ben ik nu dan ook weer even kwijt."

Het zevende veulen van Vrona was Tjazzy, een merrieveulen van Jazz. Jacqueline: "Met dat veulen is in het opfokbedrijf waar we haar hadden gestald het één en ander mis gegaan. Toen we haar terugzagen stond ze in een stalletje apart met een kapotte kogel. Zij is de fokkerij ingegaan." Frank en Jacqueline fokten er voordat ze haar verkochten zelf één veulen van Gribaldi uit met de stamboek-

naam Zenga Boy die nu door Andrea Villaverde gereden wordt.

Na Tjazzy kwam Ubangi, een hengstveulen dat het inmiddels tot de ZZ heeft gebracht. Het laatste veulen van Vrona was Vogue, een merrie van Negro. Vogue is een keurmerrie die naar Engeland is verkocht. Frank: "Ook die is nu even uit mijn zichtveld verdwenen maar volgens de laatste berichten loopt ze op ZZ-licht niveau."

Vrona bracht in totaal acht veulens. Frank: "We zijn met haar begonnen te fokken op haar veertiende met het idee dat we er misschien nog een stuk of drie veulens uit zouden kunnen fokken. Op haar drieëntwintigste bracht ze haar laatste veulen." Jacqueline: "Daarna vonden we het niet meer verantwoord om haar nog te laten dekken. Ze werd slechter op de benen en kreeg artrose, maar ze is uiteindelijk nog negenentwintig jaar geworden. Toen was het op en hebben we haar laten inslapen."

Moeder en zoon: Vanity (Gribaldi x Litchy v.Ferro) en derde bezichtigshengst Boogie Woogie (v.United).

Painted Black

Litchy, de eerste dochter van Vrona, was op haar derde nog erg jeugdig. Frank: “We besloten om haar eerst een veulen te laten krijgen voordat ze zadelmak gemaakt zou worden. Dat werd na dekking door Gribaldi Painted Black. Painted Black verkochten we op de veulenvéiling in Liessel aan de familie Awater en Walter van de Brand.” In 1999 werd Painted Black aangeboden aan de hengstenkeuringscommissie. Hij bracht het niet verder dan de eerste bezichting. Vervolgens bracht Tanja Awater hem uit in de Pavo Cup. In 2001 werd de hengst goedgekeurd voor het AES en vervolgens kreeg Hans Peter Minderhoud hem onder het zadel die hem reed in de hengstencompetitie. Niet lang daarna kochten Anky van Grunsven en Sjeff Janssen de hengst die later ook in mede-eigendom zou komen van Joop van Uytert en IPS. In 2003 reed Anky Painted Black in het Wereldkampioenschap voor Jonge Dressuurpaarden in Verden. Daar werd Painted Black reservekampioen bij de zesjarigen. Anky leidde hem verder op en heeft inmiddels al veel Grand Prix-overwinningen met hem geboekt met als hoogtepunt de derde plaats in de wereldbekerfinale in 2009 in Las Vegas. Sinds 2004 is de hengst ook goedgekeurd voor het KWPN. Inmiddels is

Painted Black verkocht naar de Spaanse jeugdruiter Morgan Barbançon. Frank: “Wij zijn natuurlijk enorm blij met hoe het allemaal met Painted Black is gelopen. Dat heeft onze fokkerij de nodige bekendheid gebracht en we hebben er zeker van moeten worden.” Jacqueline: “Veel eer komt ook wel de familie Awater toe. Die hebben er alles aan gedaan om dat paard de beste opleiding te geven.” Frank: “Daar ben je als fokker ook heel afhankelijk van. Degene die je paard koopt bepaalt het succes van je paard. Als we hem zelf hadden gehouden was hij als driejarige waarschijnlijk gecastreerd en was Jacqueline er misschien leuk mee geworden maar dan had niemand geweten wat er allemaal in zit. Zo betrekkelijk is het allemaal.” Painted Black heeft ook al een KWPN-goedgekeurde zoon: IPS Bon Bravour.

Embryotransplantatie

Na de geboorte van Painted Black bracht Jacqueline Litchy een paar jaar in de sport uit. Jacqueline reed haar tot en met de Z1. Daarna heeft Camilla Sygall haar tot Z2 niveau gereden en onder Marlies van Baalen is ze gestart in het ZZ-licht. In 2001 besloten Frank en Jacqueline Litchy weer te laten dekken. Frank: “We hadden het heel druk met ons eigen paardenbedrijf en de

MKZ kwam om de hoek kijken, dus het was voor ons moeilijk om Litchy uit te blijven brengen in de sport. ‘Dan maar weer dekken’ was toen onze gedachte.” Vanwege het succes van Painted Black was het logisch dat weer gekozen werd voor Gribaldi. Dat resulteerde in de geboorte van de merrie Vanity. Zij zou de predikaten elite en sport(dres) krijgen. Frank: “Vanity is een hele mooie merrie die op ZZ-licht niveau heeft gelopen en binnenkort weer in de sport zal worden uitgebracht. Zij heeft inmiddels drie veulens gebracht. De eerste was Boogie Woogie, een derde bezichtigshengst van United. Daarna bracht ze via embryotransplantatie nog een merrie van Johnson en een hengst van Zhivago die nu naar de hengstenkeuring gaat.”

Waarom kozen Frank en Jacqueline voor embryotransplantatie? Frank: “Het is een manier om uit een goede merrie meerdere veulens te krijgen maar bovendien kun je je fokkerij op deze manier relatief klein en betaalbaar houden. Dat is natuurlijk ook belangrijk. Op een gegeven moment deed Painted Black het enorm goed en Litchy was nog geen Z dus had ook nog geen sportpredikaat, iets dat we wel belangrijk vinden. Vandaar dat we na de geboorte van Vanity twee embryo's uit haar gespoeld hebben en haar weer verder hebben laten uitkomen in de sport.”

Inmiddels heeft Litchy niet alleen het sportpredikaat, ze is uiteindelijk ook elite, preferent en prestatiemerrie geworden.

Zizi Top

Uit de embryotransplantatie kwamen twee volle broers van Painted Black voort. Willow en Wiseguy. Wiseguy loopt op ZZ-licht niveau. Willow werd onder de namen Genesis en Painted Black II goedgekeurd in Oldenburg en in Zweden. Onder Hans Peter Minderhoud won hij als Painted Black II de VSN-trofee. Het KWPN heeft hem niet goedgekeurd. Frank: “Bij het KWPN hebben we natuurlijk al Painted Black als goedgekeurde hengst. Een volle broer vonden ze daar waarschijnlijk niet echt iets aan toevoegen.” Jacqueline: “Een beetje een dubbel gevoel hadden wij daarbij wel. Wij denken dat hij beter is dan zijn broer. Hij heeft meer aanleg maar is wel wat moeilijker. Hij is heel dominant geweest. Onlangs is hij gecastreerd en hij lijkt nu wel wat makkelijker te zijn.” Frank: “Achteraf gezien hadden dat misschien eerder moeten doen,

Foto: Nicols Fleiman-Reijn

maar die beslissing neem je niet zomaar bij een goedgekeurde hengst. We hebben daar ook echt wel een tijdje over nagedacht maar hij kreeg nauwelijks dekkingen en op wedstrijden was hij erg moeilijk. Hij is als vierjarige naar Zweden gegaan waar hij goedgekeurd was en daar is hij in onze ogen niet goed behandeld.” Jacqueline: “Op een gegeven moment kregen we berichten als ‘wat kan dat paard passage-piaffe’. Waar heb je het dan over. Dat mag je echt nog niet van een vierjarige vragen. Toen we hem terugkregen hadden we echt aanleuningsproblemen met hem.” Frank: “Heel jammer dat het zo gelopen is maar hij is hier alweer enorm verbeterd en het komt goed.”

Een jaar na Wiseguy en Painted Black II werd de KWPN-gekeurde hengst Zizi Top geboren. Ook na embryo-transplantatie. Deze zoon van Tango is opgeleid door

Hans Peter Minderhoud. Met hem in het zadel won hij in 2008 de hengstencompetitie in de klasse L, werd in Verden in 2009 vijfde op het Wereldkampioenschap voor Jonge Dressuurpaarden en in de Pavo Cup werd hij als vijfjarige vierde. Frank: “Nu is het even een beetje stil rondom hem maar dat zie je vaker bij paarden van deze leeftijd. Als die dan terugkomen in de sport zijn ze meteen een heel stuk verder in de opleiding.”

Na Zizi Top bracht Litchy nog een merrieveulen van Gribaldi waarna ze werd verkocht.

Relaxed en energiek

Litchy is volgens Jacqueline een hele hete merrie. “Ze stond als drie- en vierjarige op de wei te piafferen gewoon uit heetheid. Ze is ook een hele aardige merrie maar als ik erop zat was het puur voelen, heel stil zitten

en niks verkeerd doen want dan kreeg ik meteen een reactie. Een echte karaktermerrie. Ik heb haar heel lang even vijf minuten moeten longeren voordat ik erop ging zitten. Frank: “Over het algemeen hebben we uit Vrona en Litchy hele relaxte paarden die fijn zijn in de omgang en die als je erop gaat zitten wel de nodige spirit hebben.” Jacqueline: “En de paarden uit Vanity zijn weer een stukje relaxter en makkelijker met toch wel veel energie.” Hebben Frank en Jacqueline zich bij hun hengstenkeuze ook laten leiden door de karakters van de hengsten? Jacqueline: “Nee, niet echt. Ik moet zelfs eerlijk bekennen dat toen ik Gribaldi voor het eerst zag in de hengstencompetitie en wij de eerste keer bij Gribaldi hadden gedekt ik dacht ‘wat heb ik gedaan’. Gribaldi oogde toen vervelend en niet zo makkelijk in de mond maar dat is later natuurlijk wel helemaal goed gekomen.” Frank: “Die

Foto: Jacob Melissen

Van de inmiddels gecastreerde Painted Black II (Gribaldi x Litchy v.Ferro) hebben Frank en Jacqueline hoge sportieve verwachtingen.

hengstenkeuze is ook gewoon goed geweest maar we hebben hem destijds puur gekozen om het model.” Vijf Gribaldinakomelingen en één veulen van Tango fokten Frank en Jacqueline bij Litchy. Waar was de keuze voor Tango destijds op gebaseerd? Frank: “Daar zit Contango achter, dat vind ik gewoon een mooie en aansprekende hengst en ik vond dat onze merrielyn wel wat meer formaat en wat meer massa kon hebben. En het heeft goed uitgepakt.”

Stoppen op hoogtepunt

Hoe kijken Frank en Jacqueline naar de toekomst? Frank: Het paardenbedrijf dat we samen hadden is niet meer. We zijn inmiddels gescheiden en hebben de paarden enigszins opgedeeld. Ik heb Vanity overgenomen en daar heb ik nu drie drachtigheden van Jazz van. Ik wil graag Jazz in de merrielyn brengen dus ik hoop hier te zijner tijd een merrie uit over te houden waar ik mee verder kan. En Jacqueline heeft de Johnson-merrie uit Vanity. Voor de toekomst hoop ik zo goed mogelijke dressuurpaarden te fokken. Het ultieme dressuurpaard, dat zou leuk zijn.” Over het ultieme dressuurpaard gesproken: Litchy is inmiddels drachtig van Totilas. Jacqueline: “Litchy is dan wel niet

Foto: Expo Talent Sale

Hengstenmoeder Litchy elite pref prest sport (dressuur) op een archiefphoto van de Expo Talent Sale. Frank en Jacqueline fokten deze Ferro-dochter uit Vrona (v.Officier).

meer van ons maar ik ben wel heel benieuwd wat daar uit komt. Maar als je vraagt naar mijn toekomst in de paardenfokkerij dan moet ik zeggen dat ik nu een heel ander leven heb. Ik heb een taxibe-

drijf en heb de zorg voor drie kinderen. Het is voor mij nu heel moeilijk om me actief met de sport en de fokkerij bezig te houden. Ik heb wel de tweejarige Johnson-merrie uit Vanity. Ik verwacht niet dat ze echt de sport in kan. Na haar geboorte is ze door haar moeder geslagen en daar hield ze een verbrijzelde knie aan over waar ze aan geopereerd is. Je ziet er niets aan, ze is niet kreupel, ook nooit geweest. Ik laat haar wel zadelmak maken en ga er misschien mee naar de keuring. Ik ga er in ieder geval wel een veulentje bij fokken. Dat vind ik leuk. Ik wil eigenlijk weer terug naar ‘gewoon leuk’. De andere paarden die ik nu nog heb zie ik heel weinig en dat is eigenlijk niet mijn doel.” Stralend zaten ze in Ermelo nog samen op de koets toen ze gehuldigd werden als fokkers van het jaar en daar kijken ze ook met plezier op terug. Frank: “Ze zeggen wel eens dat je moet stoppen op het hoogtepunt. Nou dat hebben wij voor het paardenbedrijf dat wij samen hadden wel heel letterlijk in de praktijk gebracht. We hebben natuurlijk samen wel alles bereikt wat je met een fokkerij kunt bereiken en dat met maar een heel beperkt aantal paarden. Het enige wat we nog niet gehad hebben is een topper op de merriekeuring. Maar misschien is dat voor één van ons ooit nog weggelegd.”

Foto: Dirk Caremans

De KWPN-gekeurde Tango-zoon Zizi Top is opgeleid door Hans Peter Minderhoud. Met hem in het zadel won hij in 2008 de hengstencompetitie in de klasse L, in Verden 2009 werd hij vijfde op het Wereldkampioenschap (foto).